

Årsmelding 2011

- Årsmelding
- Regnskap med noter
- Revisors melding
- Kontrollkomiteens melding

Seljord Sparebank

Forsikring • Kort • Tjenestepensjon • Betalingsformidling • Sparing / Plassering • Leasing • Finansiering m.m.

Innholdsfortegnelse

Hovedtall til årsregnskapet 2011	Side	3
Styrets årsmelding.....	Side	4
Begivenheter i 2011	Side	4
Virksomhetens art	Side	4
Virksomheten i 2011	Side	4
Resultatutvikling	Side	5
Balanseutvikling	Side	6
Risiko- og kapitalstyring	Side	8
Strategisk samarbeid	Side	9
Personale og arbeidsmiljø	Side	10
Likestilling	Side	10
Ytre miljø	Side	10
Utsiktene for 2012	Side	10
Resultatregnskapet	Side	12
Balanseregnskapet.....	Side	13
Kontantstrømoppstilling.....	Side	14
Noter til årsregnskapet	Side	15

Hovedtall til årsregnskapet

	2011	2010	2009	2008	2007
Resultatregnskap (tall i mill)					
Netto renteinntekter	38,5	39,7	39,0	40,0	35,0
Sum driftskostnader	-28,5	-27,3	-26,0	-26,7	-26,0
Driftsresultat før tap	17,9	21,8	25,4	16,4	16,1
Tap på utlån og garantier	-7,1	-20,7	-15,5	-16,4	-6,0
Tap (-)/ gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler	0,0	1,7	0,9	-12,5	-2,2
Ordinært resultat før skatt	10,8	2,8	10,8	-12,5	7,9
Resultat av ordinær drift etter skatt	8,0	3,1	7,7	-10,1	5,8
Balanse (tall i mill)					
Forvaltningskapital	1.857,5	1.869,2	1.697,3	1.698,0	1.529,0
Økning i forvaltningskapital	-11,7	171,9	-1,0	169,0	219,0
Brutto utlån	1.508,2	1.508,3	1.438,0	1.406,0	1.319,0
Overført til boligkreditt	25,9	2,6	2,2	0,8	0,8
Innskudd fra kunder	1.232,7	1.154,4	1.083,0	1.057,0	969,0
Egenkapital	230,3	197,6	194,8	167,3	173,0
Nøkkeltall (prosenttall)					
Rentenetto	2,07	2,23	2,30	2,47	2,47
Utlånsvekst	-0,01	4,89	2,28	6,60	15,40
Innskuddsvekst	6,78	6,59	2,46	9,08	9,74
Innskudd i prosent av brutto utlån	81,73	76,54	75,31	75,18	73,46
Kostnader i prosent av inntekter	61,42	55,60	50,98	61,81	61,82
Kostnader i prosent av inntekter eksl verdipapirer	64,19	57,96	57,40	55,39	61,38
Brutto mislighold i prosent av brutto utlån	2,02	2,02	0,28	1,33	1,68
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	0,47	1,37	1,08	1,17	0,45
Vekst i forvaltningskapital	-0,63	10,13	-0,06	11,05	16,72
Egenkapital i prosent	12,40	10,57	11,48	10,37	12,18
Egenkapitalavkastning etter skatt	3,47	1,57	3,95	-6,04	3,37
Kapitaldekningsprosent	21,40	19,01	19,06	14,87	17,31
Kjemekapitalprosent	19,24	16,73	16,82	12,38	14,55
Antall ansatte	22	21	21	20	20
Antall årsverk	20,7	19,9	19,5	18,6	19,4

Styrets årsmelding for 2011

BEGIVENHETER I 2011

2011 var et usedvanlig begivenhetsrikt år med mange små og store hendelser som overrasket. Ute, i den store verden, fikk vi i årets første uker starten på den arabiske vår, hvor etablerte regimer ble styrtet, det ene etter det andre. Senere fikk vi det tragiske jordskjelvet i Japan med tsunami og atomulykke.

Året var også preget av fornyet uro knyttet til europeiske lands kredittverdighet, en uro som toppet seg i ukene før jul, og som fortsetter den dag i dag. Samlet har Eurolandene en offentlig gjeldsbyrde på over 81,5 billioner kroner, noe som utgjør ca 87 prosent av BNP i EU. Dette er tett på den 90-prosentgrensen som historisk har vært assosiert med signifikant lavere økonomisk vekst. Det var dog ingen europeiske land eller større europeiske banker som gikk over ende.

2011 var et normalår for norsk økonomi. Veksten i kjøpekraften til folk flest var god fordi vi nok en gang bevilget oss selv normal lønnsvekst samtidig som prisveksten ble uventet svak. Litt overraskende var veksten i privat konsum moderat gjennom hele fjoråret, fordi folk satte til side en vesentlig større andel av sin inntekt til sparing enn de gjorde året før.

Nordmenn ble klart rikere gjennom fjoråret. Husholdningene som eide sin egen bolig ved inngangen til året kunne glede seg over en uventet sterk prisvekst.

Oljeinvesteringene steg imidlertid til nye rekorder godt hjulpet av stigende oljepriser. Ved årets utgang var oljenæringene preget av uvanlig stor optimisme, ikke minst takket være våre nye kjempesjøen.

Arbeidsmarkedet viste en gradvis bedring gjennom året. Tilgangen på arbeidskraft var også god og ledigheten holdt seg noenlunde stabil.

Norges Bank var på tå hev det meste av fjoråret og lovet nordmenn en serie rentehevinger etter at de satte opp sin signalrente på forsommeren. Uroen ute og overnevnte edruelighet fra nordmenn flest medførte at Norges Bank ble tvunget til å kutte rentene med så mye som et halvt prosentpoeng ved årets siste rentemøte. Kredittveksten var moderat gjennom året.

VIRKSOMHETENS ART

Seljord Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor i Seljord og avdelingskontor i Åmot i Vinje kommune. Banken tilbyr et bredt spekter av bank-, forsikrings- og investeringsprodukter til privatkunder, bedrifter og institusjoner. Bankens markedsområde er Vest-Telemark, som består av seks kommuner. Seljord Sparebank har valgt Terra-Gruppen som strategisk alliansepartner.

VIRKSOMHETEN I 2011

Seljord Sparebank har i 2011 hatt fokus på å bedre innskuddsdekningen, opprettholde den relative rentenettoen og redusere bankens kredittrisiko.

Styret er tilfreds med hva som er oppnådd på disse områdene, der innskuddsdekningen pr årsskifte er på 81,7 prosent og rentenettoen på 2,1 prosent. Banken har også i år brukt mye ressurser på å avvikle, eller stille krav om økt egenkapital, i problemengasjement. Dette har resultert i at næringsporteføljen til banken er redusert med over 22 prosent siden 2009. Banken vurderer nå å ha god kontroll på kredittrisikoen.

Med bakgrunn i overtatte eiendeler og bruk av rådgivere/advokater i forbindelse med konkursene som oppstod i året 2010 og 2011, så har banken hatt forholdsvis høye utgifter.

Dette, samt etablering av nytt kontor i Åmot, har medført at kostnadsprosenten er høy for 2011. Dette forventes å bedres i 2012.

Seljord Sparebank etablerte i februar 2011 et nytt fullverdig kontor i Åmot, i Vinje kommune. Dette har vært en suksess fra første dag takket være bankens sterke posisjon, gode merkenavn og dyktige medarbeidere. Ved å innfri kundenes forventninger har banken et håp om at denne suksessen skal fortsette.

Seljord Sparebank og Seljord Kommune har i løpet av året etablert Århus Næringspark AS. Selskapet er eid 50/50 mellom banken og kommunen, og har til hensikt å skape aktivitet og industriarbeidsplasser i kommunen. Dette ser ut til å gå bra. Nyetableringer er allerede kommet og flere aktører har meldt sin interesse.

Med bakgrunn i usikkerheten i finansmarkedet og kommende endrede rammebetingelser, så har det vært stor oppmerksomhet både fra bankene, næringen, tilsyn og det offentlige om samarbeidsløsninger eller sammenslåinger. Seljord Sparebank har vært og vil være delaktig dersom det skjer noe i nær omkrets, uten at banken ønsker å ta noen initiativ.

RESULTATUTVIKLING

Resultat før tap og skatt ble på 17,9 millioner kroner mot 21,8 millioner kroner i 2010, mens resultat før skatt ble 10,8 millioner kroner mot 2,9 millioner kroner i 2010. Det er tapsført 13,6 millioner kroner mindre i 2011 enn i 2010, mens inntektene fra verdipapirer var 1,2 millioner kroner mer i 2010 enn i 2011.

Avsetning for tap på utlån utgjorde 12,6 millioner kroner. Individuelle tapsavsetninger ble redusert med 18,1 millioner kroner i 2011. Gruppevis avsetninger for tap på utlån økte med 1,3 millioner kroner i 2011.

Resultat etter skatt ble 8,0 millioner kroner i 2011 mot 3,1 millioner kroner i 2010. Egenkapitalavkastningen etter skatt ble på 3,5 prosent i 2011, mot 1,6 prosent i 2010.

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven, årsregnskapsforskriften og god regnskapsskikk, og er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Slik styret ser det, er det etter regnskapsavslutningen ikke inntrådt forhold som bør kommenteres ytterligere.

Netto renteinntekter

Bankens netto renteinntekter ble redusert i 2011 med 1,2 mill kroner til 38,5 millioner kroner eller 2,07 prosent av gjennomsnittelig forvaltningskapital, mot 39,7 millioner kroner og 2,23 prosent i 2010. Rentenettoen er redusert for 2011 bl.a. som følge av vesentlig høyere innlånskostnader fra kapitalmarkedet og et ønske om å ha god likviditet plassert med lav risiko.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter utgjorde ved utgangen av 2011 7,9 millioner kroner, en nedgang på 1,5 millioner kroner sammenlignet med 2010. Nedgangen i inntektsposten skyldes i hovedsak reduserte inntekter fra verdipapirer.

Verdiendring på verdipapirer

Bankens sertifikat og obligasjonsportefølje beløper seg til 157,9 millioner kroner pr. 31.12.11. Bankens sertifikat og obligasjonsportefølje er ført til laveste verdi av opprinnelig anskaffelseskost og markedsverdi i henhold til kurser oppgitt av Terra Forvaltning AS. Pr. 31.12.11 er porteføljen avstemt mot offisielle ligningskurser.

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis i banker utgjorde 92,4 millioner kroner ved utgangen av 2011, herav 62,7 millioner kroner klassifisert som omløpsmidler. Urealisert gevinst på disse omløpsmidlene er 0,9 millioner kroner. Omløpsaksjer, aksjefond og grunnfondsbevis i banker er regnskapsmessig behandlet som en portefølje, og til laveste verdi av opprinnelig anskaffelseskost og børskurs pr. 31.12.11.

Driftskostnader

Bankens driftskostnader utgjorde ved utgangen av 2011 28,5 millioner kroner eller 1,5 prosent av gjennomsnittelig forvaltningskapital, mot 27,4 millioner kroner eller 1,5 prosent i 2010.

Lønnskostnadene utgjorde 10,2 millioner kroner i 2011 mot 10,4 millioner kroner i 2010, som tilsvarer en reduksjon på 1,9 prosent.

Bakgrunnen til reduksjonen skyldes overgangskostnader i forbindelse med ansettelse av ny banksjef i 2010, og som ikke har vært gjeldende i 2011. Pensjonskostnadene utgjorde 1,6 million kroner mot 1,1 millioner kroner i 2010. Sosiale kostnader utgjorde 1,8 millioner kroner, noe som var likt med året før.

IKT, markedsføring og andre administrasjonskostnader utgjorde 8,1 millioner kroner i 2011, mot 8,6 millioner kroner i 2010.

Andre driftskostnader utgjorde 4,8 millioner kroner i 2011, mot 4 millioner kroner i 2010.

Kostnadsprosenten eksklusiv verdiendringer på verdipapirer ble på 62,7 prosent i 2011, mot 58,1 prosent i 2010.

Tap på utlån og garantier

Netto tap belastet banken med 7,1 millioner kroner i 2011. Tapene er 13,6 millioner kroner lavere enn for 2010.

Ved årsskiftet utgjorde bankens individuelle nedskrivninger 0,34 prosent av brutto utlån. Gruppevis nedskrivninger utgjorde 0,50 prosent av brutto utlån. Til sammen totalt 0,84 prosent.

Tapsnedskrivninger er vurdert etter objektive kriterier, der både nærings- og privatkundeporteføljen har hatt en ekstern gjennomgang (vask) av Harald Moen AS. Alle bedrifter som har pådratt seg en betalingsanmerkning har blitt revurdert. Bankene har gjennomgått alle misligholdte og tapsutsatte engasjement over 300.000 kroner. Styret mener med dette å ha god oversikt over bankens utlånsportefølje.

Disponering av årets overskudd

Årets resultat ble 8,0 millioner kroner. Styret foreslår å avsette 0,3 millioner kroner til gaver, og at 7,7 millioner kroner overføres til sparebankens fond.

BALANSEUTVIKLING

Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen utgjør 1.857 millioner kroner ved utgangen av 2011. Dette er en liten nedgang på 12 millioner kroner fra i fjor. Grunnen til nedgangen er lav utlånsvekst, overføring av lån til Terra Boligkreditt AS og redusert næringsengasjement.

Utlån

Samlede brutto utlån utgjorde ved årsskiftet 1.508 millioner kroner, som tilsvarer en nullvekst fra i fjor, ikke hensyntatt overføring av boliglån til Terra Boligkreditt. Utlån i bankens markedsområde, som er Vest-Telemark, utgjorde 1.056 millioner kroner, eller 70,0 prosent av samlet utlån. Oslo og omegn sto for 12,6 prosent av utlånsvolumet, mens Seljord alene sto for 44,6 prosent.

Av bankens samlede utlån og garantier utgjorde andelen til næringslivet ca 19 prosent i 2011, som er en nedgang fra 23 prosent i 2010.

Ved årsskiftet hadde banken kun overført 25,9 millioner kroner Terra Boligkreditt.

Garantier

Bankens garantivolum var ved årsskiftet 31.12.11 på 44,9 millioner kroner, mot 26,6 millioner kroner pr 31.12.10

Verdipapirbeholdning

Bankens beholdning av verdipapirer utgjorde totalt 250,3 millioner kroner, fordelt med 149,5 millioner kroner i obligasjoner, 8,4 millioner kroner i ansvarlig lån og fondsobligasjoner,

29,7 millioner kroner i anleggsaksjer, 1,3 millioner kroner i aksjer definert som handelsportefølje og 61,4 millioner i rentefond. Banken har valgt å redusere markedsrisikoen og er derfor i en prosess med å selge ut handelsporteføljen. Verdipapirporteføljen for øvrig er satt bort til forvaltning hos Terra Forvaltning AS, med gjennomsnittlig løpetid på porteføljen på ett år og lav kredittrisiko (20 prosent vekting).

Innskudd

Kundeinnskuddene er den viktigste finansieringskilden. Ved årsskiftet utgjorde totale innskudd 1.233 millioner kroner. Det gir en vekst på 79 millioner kroner eller 6,8 prosent.

Innskuddsdekningen, det vil si innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån til kunder, har økt fra 76,5 prosent i 2010 til 81,7 prosent i 2011. Bankens mål er at innskuddsdekningen ikke skal komme under 70 prosent.

Personmarkedet utgjorde i 2011 70 prosent av innskuddene, noe som var likt med foregående år. Innskudd fra næringslivet utgjorde 24,9 prosent mot 26,7 prosent i 2010, og offentlig sektor utgjorde 5,1 prosent i 2011 mot 3,3 prosent i 2010.

Geografisk fordeling på innskuddene ved årsskiftet var 45 prosent fra Seljord, 23 prosent fra øvrige Vest-Telemark, 12 prosent fra Oslo og omegn og 20 prosent fra landet for øvrig.

I etterkant av finanskrisen har konkurransen om innskuddsmidlene vært sterk bankene i mellom. For å møte denne konkurransen har banken i løpet av 2010 lansert "Vest-Telemark Investkonto". Denne har blitt godt tatt i mot av våre kunder, som har flyttet midler tilbake til Seljord.

Banken gir tilbud om fastrenteinnskudd med en gjennomsnittlig binding på 6 måneder. Bankens samlede fastrenteinnskudd beløp seg til 57 millioner kroner ved årsskiftet.

Langsiktig finansiering

Det har i 2011 på ny vært uro i rentemarkedet, der rentepåslaget og antall tilbydere av kapital til tider har variert mye. Dette har ført til et volatilt marked med store prisvariasjoner. I løpet av 2011 økte kostnadene for langsiktig finansiering markant. Banken refinansierte 75 millioner kroner i løpet av året, der 25 millioner av disse var en fondsobligasjon. Dette utgjorde 17,2 prosent av bankens totale innlån. Bankens restrukturering har ført til at 49,4 prosent av bankens innlån pr 31.12.11 var langsiktige lån med forfall om 3 år eller lenger fram.

Verdipapirgjelden utgjorde ved årsskiftet 295 millioner kroner, mot 332 millioner kroner i 2010. Gjeld til kredittinstitusjoner utgjorde 179,8 millioner kroner, mot 242,1 millioner kroner i 2010.

Soliditet

Banken hadde ved årsskiftet en ansvarlig kapital på 224 millioner kroner. Sparebankens fond tillagt årets overskudd utgjorde 135 millioner kroner, fondsobligasjoner fra Statens Finansfond 20 millioner kroner og gavefond 150.000 kroner. Annen Ansvarlig lånekapital var 75 millioner kroner. Med et risikovektet beregningsgrunnlag på 1.045 millioner kroner ved utgangen av året, gir det en kapitaldekning på 21,4 prosent og en kjernekapitaldekning på 19,2 prosent.

Bankens målsetting er minimum å ha en kapitaldekning på 14 prosent og en kjernekapitaldekning på 12 prosent.

Banken er ikke involvert i noen rettsvister som vurderes å ha betydning for bankens soliditet eller lønnsomhet. Styret vurderer soliditeten som god.

RISIKO- OG KAPITALSTYRING

Virksomhetsstyring

Seljord Sparebank er en selvstendig stiftelse uten eiere. Representantskapet er bankens høyeste organ. Styret er det organet som er overordnet administrasjonen, og skal se til at banken styres etter de retningslinjer som er bestemt. Banken har nedfelt prinsipper for styring og kontroll, som er nedfelt i et dokument – ”bankens virksomhetsstyring”. Kontrollkomiteen følger opp bankens drift, og at vedtak i styret blir fulgt opp. Kontrollkomiteen rapporterer til Representantskapet. Ekstern revisor følger opp banken etter en revisjonsplan. Revisor har møter med både styret og kontrollkomiteen, og gir sin rapport til Representantskapet.

Risikostyring

Risikostyring i Seljord Sparebank støtter opp under bankens strategiske mål og utvikling. Risikoeksponeringen skal til enhver tid være innenfor de rammer som er trukket opp av styret og skal være kjent gjennom de policydokumenter og instruksjoner som er beskrevet i bankens virksomhetsplan.

Seljord Sparebank har som målsetting at banken i et langsiktig perspektiv skal være godt kapitalisert slik at man har et godt fundament for utvikling og vekst i høykonjunkturer og samtidig ha robusthet til å møte lavkonjunkturer.

Risikoeksponering og risikoutvikling følges opp og rapporteres kvartalsvis til bankens styre.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde sine forpliktelser.

Kredittrisikoen styres gjennom bankens strategi- og policydokumenter, kredittrutiner, kredittprosesser og bevilgningsfullmakter. Disse trekker opp de overordnede retningslinjer for bankens kredittgivning.

Styret er ansvarlig for bankens kredittgivning og har delegert fullmaktsrammer til banksjef, som innenfor sine fullmakter har videredelegert disse. Kredittbehandlingsrutinene, kredittpolicy og risikoklassifiseringsmodellene setter krav til hvilke kredittprosesser og hvilke risikovurderinger som skal utføres i forbindelse med innvilging og oppfølging av person- og næringslivsengasjementer. Fullmaktene er knyttet opp til kompetanse, engasjementets størrelse og risiko.

Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift. Manglende betjeningsevne hos lånetaker og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende, utgjør den største risikoen i denne kategorien. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiportefølje og i mindre grad til obligasjonsbeholdningen.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap på grunn av ugunstige endringer i markedspriser på renter, valutakurser og verdipapirmarkedet.

Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer. Risikoeksponering og utvikling rapporteres kvartalsvis til bankens styre.

Seljord Sparebank har som tidligere nevnt økt sin beholdning av verdipapirer fra 146,5 millioner kroner i 2010 til 250,3 millioner kroner i 2011. Banken har valgt Terra Forvaltning AS til å ivareta bankens verdipapirportefølje. Deler av porteføljen har banken plassert i fond i DNB Kapitalforvaltning AS. Dette er gjort for å spre risiko. Banken er i ferd med å selge ut handelsporteføljen, som for øvrig er på beskjedne 1,3 millioner kroner.

Renterisiko oppstår i forbindelse med utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktivitet i penge- og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendels- og gjeldsside ikke er sammenfallende. Ved

årsskiftet hadde banken fastrenteutlån på i overkant av 17 millioner kroner.

Det er ikke inngått rentebytteavtaler som kan motvirke renterisikoen på disse utlånene. På gjeldssiden hadde banken pr. årsskifte 57 millioner kroner i fastrenteinnskudd.

Valutarisiko defineres som risikoen for at bankens beholdning av og forpliktelser i andre valutaer skal medføre tap som følge av endringer i valutakurser.

Kjøp og salg av valuta er knyttet til våre kunders kjøp og salg av reisevaluta. Bankens kontantbeholdning i valuta utgjorde 0,5 millioner kroner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser, eller ikke er i stand til å finansiere sine eiendeler. Målet for bankens likviditetsstyring er å ha tilgang på tilstrekkelig likvide midler til å kunne opprettholde sin virksomhet gjennom alle realistiske stressituasjoner. Det er fastsatt retningslinjer for likviditetsstyring i banken.

Innskudd fra kunder er den viktigste og mest stabile finansieringskilden. Styret legger vekt på at forholdet mellom innskudd fra kunder og utlån til kunder skal være tilfredsstillende. Ved utgangen av regnskapsåret var innskuddsdekningen på 81,7 prosent mot 76,5 prosent i 2010. For å redusere likviditetsrisikoen har banken i 2011 søkt å spre forfallstidspunkt, markeder, innlånskilder og instrumenter. Bankens gjennomsnittelig løpetid på innlån ved årsskiftet var på ca 5 år. Gjennomsnittlig restløpetid ved årsskiftet var på ca 3 år.

Banken har, som en likviditetsreserve, kommiterte langsiktige trekkrettigheter på 75 millioner kroner i DNB, samt en kassekreditt på 85 millioner kroner. Denne avtalen ble gjort i 2010, men trekkrettighetene er ikke benyttet ved utgangen av året.

Likviditetsindikatoren pr. 31.12.11 var på 114,5. Dette indikerer meget lav risiko. I bankens likviditetspolicy er kravet til likviditetsindikatoren eksklusiv trekkrettigheter

større eller lik 107. Inklusiv trekkrettighetene men uten kassekreditten ville likviditetsindikatoren vært på 119,4.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, rutiner eller systemer, menneskelige feil, interne misligheter, kriminalitet eller eksterne hendelser. Det foretas en løpende gjennomgang av internkontrollen på disse områdene. I tillegg foretas en årlig risikovurdering av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder i banken.

Kapitalkrav knyttet til operasjonell risiko inngår i beregningen av kapitaldekning og rapporteres etter basismetoden. Det er i 2011 ikke avdekket svakheter som har betydning for bankens risiko og kapitaldekning. Styring av operasjonell risiko skjer gjennom kompetanseutvikling, gode systemer og rutiner, god intern kontroll og kvalitetssikring. I 2012 vil banken likevel ha en grundig gjennomgang av alle rutiner og kontroller, instruksjoner og policydokumenter, samt arbeidsprosesser og kundeprosesser.

STRATEGISK SAMARBEID

Seljord Sparebank har valgt Terra Alliansen som strategisk partner. Banken har sammen med 79 andre lokale sparebanker eierandel i finanskonsernet Terra Gruppen AS. Motivet for eierskapet er å få tilgang på konkurransedyktige finansielle tjenester, kunne oppnå kostnadsfordeler og å redusere bankens operasjonell risiko. Terra Gruppen fungerer også som et talerør for banken i forhold til banknæringen og myndigheter.

Informasjon om Terra Gruppen:

Terra Gruppen med eierbankene utgjør en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på om lag 280 milliarder kroner. Terra Gruppens mål er å ivareta aksjonærenes interesser slik at bankene finner de beste løsningene og oppnår stordriftsfordeler gjennom samarbeid. Siden

etableringen i 1997 har Terra Gruppen vokst gjennom etableringer, organisk vekst og oppkjøp.

Stor og solid kundemasse

Terrabankene har en samlet kundemasse på ca 750 000 kunder. Terrabankene har landets høyeste kundetilfredshet og lojalitet blant alle banker med fysisk kundekontakt i Norge. Dette gjør Terra Gruppen til en ledende og en av de største aktørene i det norske markedet for finansielle produkter og tjenester.

Terrabankene har samlet en betydelig distribusjonskapasitet med 190 bankkontorer i 105 kommuner. Slik sett bidrar Terra og sparebankene til mangfold i finansnæringen, lokal verdiskaping og nærhet til kundene.

Stordriftsfordeler

Terra Gruppen arbeider for at Seljord Sparebank og de andre aksjonærene oppnår gode vilkår for effektiv drift. På bankenes vegne framforhandler Terra Gruppen løsninger som gir bankene strategiske og økonomiske gevinster. Gjennom alliansen får Terrabankenes kunder tilgang til hele bredden av konkurransedyktige produkter.

Totalleverandør av finansielle produkter

Gjennom sine produktselskaper tilbyr Terra Gruppen en lang rekke konkurransedyktige produkter. De viktigste er boliglån gjennom Terra BoligKreditt AS, debet- og kredittkort fra Terra Kortbank AS, skade- og livsforsikring fra Terra Forsikring AS, fond og obligatorisk tjenestepensjon fra Terra Forvaltning AS, aksje- og obligasjonshandel gjennom Terra Markets AS samt leasing og salgspantlån fra Terra Finans AS.

Bankalliansen leverer fellestjenester og utfører fellesoppgaver

I tillegg til den forretningsmessige driften i produktselskapene har Terra Gruppen ansvar for å utføre en rekke fellesoppgaver på vegne av Terrabankene. Dette gjelder blant annet innkjøp av tjenester og produkter innenfor IT, betalingsformidling, prosjektstyring, opplæring og kompetanseutvikling, samt fellestjenester som merkevarebygging, kommunikasjon og fremming av bankenes næringspolitiske

interesser. I tillegg tilbyr Terra Gruppen bankene felles økonomi- og regnskapservice.

PERSONALE OG ARBEIDSMILJØ

Ved utgangen av 2011 var det totalt 20,7 årsverk i banken. Derav var 1,0 årsverk i permisjon. Bemanningen er stabil og virksomheten drives i samsvar med de rammer styret har fastsatt. Som IA-bedrift arbeider banken aktivt for å følge diskrimineringsloven. Sykefraværet er på et stabilt lavt nivå, og utgjorde 0,97 prosent i 2011. Det har ikke oppstått ulykker eller skader i banken i 2011.

Med utgangspunkt i våre kunders økende krav til profesjonell rådgivning og høy servicegrad, er det et kontinuerlig fokus på å styrke de ansattes kompetanse i samarbeid med Terra Gruppen AS.

Banken er fleksibel med hensyn til å tilpasse arbeidstid til ulike livsfaser.

LIKESTILLING

I bankens forstanderskap er det 20 medlemmer hvorav 10 kvinner og 10 menn. I bankens styre er det 5 medlemmer, 2 kvinner og 3 menn. Av bankens 22 ansatte er det 14 kvinner og 8 menn.

Gjennomsnittelig lønnsnivå er uavhengig av kjønn.

YTRE MILJØ

Bankens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø. I forbindelse med finansiering av ulike kunder og prosjekter vurderes miljøspørsmålet som en del av kredittbehandlingen.

UTSIKTENE FOR 2012

Den politiske håndteringen av gjeldskrisen i Eurolandene vil være avgjørende for å få til en bærekraftig løsning. Fastlands-Norge er prisgitt

resultatet av de forhandlinger og løsninger som nå diskuteres.

Strammere kredittilgang som følge av eurokrisen, kan føre til at utlånspraksisen blir strengere også i Norge. Dette vil begrense lånetilgangen til selskaper og husholdninger og dermed være en faktor som kan begrense den økonomiske veksten.

Norsk næringsliv er i ferd med å bli todelt. Høy oljepris, og de nye store funnene i Nordsjøen har skapt optimisme i den petroleumsrettede næringen.

For eksportindustrien er tidene verre. Ledende indikatorer signaliserer et klart fall i etterspørselen. Lavere vekst i etterspørselen på verdensmarkedet, høyere lønnsvekst i Norge enn i konkurrerende land og en sterkere krone er alle faktorer som slår negativt ut på eksportindustrien. I tillegg er det en fare for at en ser et ytterligere fall i markedsprisene på viktige norske eksportprodukter.

Utviklingen i Nedre Telemark og Grenland har stor innvirkning for Vest-Telemark. Dessverre er dette området preget av mange nedleggelse og oppsigelser, som også får innvirkning på bedrifter i bankens markedsområde.

Banken vil sannsynligvis oppleve en negativ utlånsvekst basert på markedsutsiktene og et ønske om å overføre nye boliglån innenfor en opplåning på 65 prosent til Terra Boligkreditt.

Banken har tro på at den skal kunne opprettholde en rentemargin over 2 prosent og en innskuddsdekning over 80 prosent. Hovedfokus for året 2012 vil dog være å bedre kostnadsprosenten og slutføre konkurser og problemengasjement, samt være en god og inøtekommende bank for våre kunder.

Seljord Sparebank og Seljord Kommune vil i 2012 bruke ressurser på å utrede muligheten for å flytte kommunehuset til bankens lokaler på Brøløs.

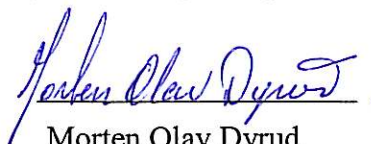
Seljord Sparebank fyller den 10. april 75 år. Dette skal markeres lørdag den 14. april, der banken vil invitere både barn, ungdom, voksne, pensjonister, lag/foreninger og bedrifter til en heldags feiring på Granvin i Seljord. Dette kommer til å bli en storslått markering med et mangfoldig innhold, og med en åpen invitasjon til alle innbyggere.

Styret vil takke alle kunder og forbindelser for godt samarbeid i 2011, og ser frem til godt samarbeid i 2012. Bare gjennom en helhjertet oppslutning og felles innsats kan banken nå sitt mål om videre utvikling av distriktet. Styret vil også rette en stor takk til bankens ansatte for deres innsats og endringsvillighet for at Seljord Sparebank skal forbli en god bank for sine kunder.

Seljord, 17. februar 2012
I styret for Seljord Sparebank

Irina Telnes

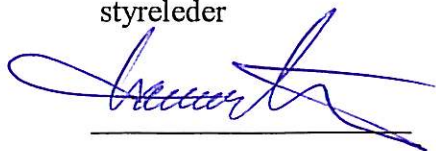
Morten Olav Dyrud
styreleder

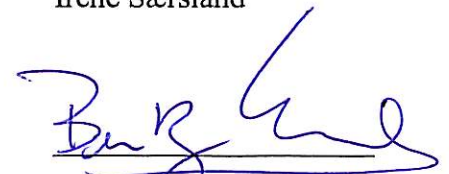
Irene Særsland

Ulrik Holmsen

Harald Flaten
nestleder

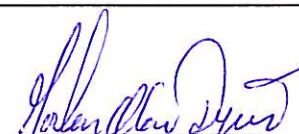

Ben Roger Elvenes
banksjef

Resultatregnskap (tall i tusen)	Noter	2011	2010
Renteinntekter		86.047	79.512
Rentekostnader		-47.584	-39.808
Netto renteinntekter	3	38.463	39.704
Provisjonsinntekter	4	7.326	6.885
Provisjonskostnader	4	-2.835	-2.247
Annen driftsinntekt	5	1.056	1.210
Netto provisjons- og andre inntekter		5.547	5.848
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		1.393	1.569
Netto verdiendring og gevinst/tap (-) på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	961	2.025
Netto avkastning på finansielle investeringer		2.354	3.594
SUM inntekter		46.364	49.146
Lønn og andre personalkostnader		-13.539	-13.329
Administrasjonskostnader		-8.117	-8.579
Ordinære avskrivninger/nedskrivninger		-2.030	-1.423
Annen driftskostnad		-4.797	-4.034
SUM driftskostnader	7	-28.483	-27.365
Driftsresultat før tap		17.881	21.781
Tap på utlån og garantier	10.11	-7.067	-20.680
Tap (-) gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler			1.714
Resultat av ordinær drift før skatt		10.814	2.815
Skattekostnad	14	-2.820	270
Resultat av ordinær drift etter skatt		7.994	3.085
Overføringer og disponeringer			
Overført til sparebankens fond		7.694	2.835
Overført til gavefond			
Avsatt til gaver		300	250
Sum disponeringer		7.994	3.085

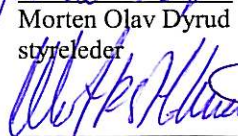
Balanseregnskap (tall i tusen)	Noter	2011	2010
EIENDELER			
Konter og fordringer på sentralbanker		48.800	24.127
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		4.718	169.771
Brutto utlån til og fordringer på kunder	10	1.508.189	1.508.251
- Nedskrivninger på individuelle utlån	10.7	-5.086	-23.230
- Nedskrivninger på grupper av utlån	10.8	-7.500	-6.155
Sum netto utlån og fordringer på kunder		1.495.603	1.478.866
Overtatte eiendeler		13.596	13.500
Obligasjoner og sertifikater	11	157.894	116.509
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	12	92.411	30.022
Utsatt skattefordel	14		888
Varige driftsmidler	13	25.559	26.357
Andre eiendeler		10.976	1.066
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	9	7.903	8.096
SUM EIENDELER		1.857.460	1.869.203
GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner	17, 17.1	179.849	242.075
Innskudd fra og gjeld til kunder	16	1.232.685	1.154.360
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17, 17.2	200.000	262.000
Annen gjeld		4.563	2.428
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		7.880	7.866
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	9	2.178	2.864
Ansvarlig lånekapital	15, 18	95.000	70.000
SUM GJELD		1.722.155	1.741.593
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital:			
Sparebankens fond	19	135.155	127.460
Gavefond	19	150	150
SUM EGENKAPITAL		135.305	127.610
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1.857.460	1.869.203

Seljord, 17. februar 2012
I styret for Seljord Sparebank

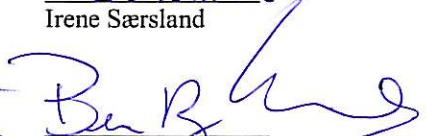

 Morten Olav Dyrud
 styreleder

 Irina Telnes

 Irene Særslund

 Ulrik Holmsen

 Harald Flaten
 nestleder

 Ben Roger Elvenes
 banksjef

Kontantstrømoppstilling (tall i tusen)	2011	2010
Tilført fra årets drift *)	-7.960	17.771
Endring diverse gjeld	1.463	702
Endring diverse fordringer	-8.924	-14.474
Likviditetsendring fra resultatregnskapet	-15.421	3.999
Endring brutto utlån	63	-70.076
Endring kortsiktige verdipapir	-99.650	-2.246
Endring innskudd fra kunder	78.325	71.333
Netto likviditetsendring fra virksomhet	-36.683	3.010
Solgte eiendeler	0	350
Investering i varige driftsmidler og immatrielle eiendeler	-1.232	-1.252
Endring i langsiktige verdipapir	-3.239	-1.824
Likviditetsendring vedr. investeringer	-4.471	-2.726
Nytt fondsobligasjonslån	25.000	
Innfridd lån i andre finansinstitusjoner og obligasjonslån	-212.000	-113.000
Opptak lån fra finansinstitusjoner og obligasjonslån	87.774	210.000
Likviditetsendring fra finansiering	-99.226	97.000
Sum endring likvider	-140.380	97.284
Likviditetsbeholdning 1/1	193.898	96.614
Likviditetsbeholdning 31/12	53.518	193.898
Som består av :		
Kasse, DnB, Norges Bank	48.800	24.127
Lån til andre finansinstitusjoner	4.718	169.771
Sum	53.518	193.898
*) Tilført fra årets drift		
Resultat	7.994	3.085
Gevinst ved salg av driftsmidler	0	0
Overført til gaver	-300	-250
Endring tapsavsetning	-16.799	15.067
Reversering/tidl. Nedskrivning verdipapir	-885	-1.554
Ordinære avskrivninger	2.030	1.423
Tilført fra årets drift	-7.960	17.771

Noter til Årsmeldingen

Note 1	Generell informasjon	side	17
Note 2	Regnskapsprinsipper	side	17
Note 3	Netto renteinntekter	side	21
Note 4	Netto provisjonsinntekter	side	22
Note 5	Andre driftsinntekter	side	22
Note 6	Netto verdiendring på verdipapirer	side	23
Note 7	Driftskostnader	side	23
Note 8	Ytelser og lån til ledende ansatte og tillitsvalgte	side	23
Note 9	Avsetning på påløpte kostnader og forpliktelser	side	25
Note 10	Utlån til og fordringer på kunder	side	28
Note 10.1	Risikoklassifisering av utlån	side	28
Note 10.2	Utlån fordelt på geografi	side	28
Note 10.3	Utlån fordelt på næring	side	29
Note 10.4	Garantiansvar	side	29
Note 10.5	Tapsutsatt fordelt på næring	side	29
Note 10.6	Overtrekk og restanse	side	30
Note 10.7	Individuelle nedskrivninger	side	30
Note 10.8	Gruppe nedskrivninger	side	30
Note 10.9	Misligholdte og tapsutsatte engasjement	side	31
Note 10.10	Aldersfordelt mislighold	side	31
Note 10.11	Kostnadsført tap på utlån og garantier	side	31
Note 11	Sertifikat og obligasjoner	side	31
Note 11.1	Beholdning fordelt på sektor	side	32
Note 12	Aksjer, andeler, grunnfondsbevis og eierinteresser	side	32
Note 12.1	Beholdningsendring av anleggsaksjer	side	33
Note 13	Driftsmidler	side	34
Note 13.1	Spesifisert på eiendommer	side	34
Note 13.2	Leieinntekter og leiekostnader	side	34
Note 14	Skatter	side	35
Note 15	Ansvarlig lån / fondsobligasjoner i andre foretak	side	35
Note 16	Innskudd fra kunder	side	36
Note 17	Gjeld	side	36
Note 17.1	Gjeld til kredittinstitusjoner	side	37
Note 17.2	Obligasjongjeld	side	37
Note 18	Ansvarlig lån til andre foretak	side	37
Note 19	Egenkapital	side	38
Note 20	Kapitaldekning	side	38
Note 21	Likviditetsforhold	side	39
Note 22	Trekkrettigheter	side	39
Note 23	Renterisiko	side	39
Note 24	Maks kredittrisikooksposering, ikke hensyntatt pantstillelser	side	40

Note 1: Generell informasjon

Seljord Sparebank har forretningsadresse i Brøløsvegen 47, 3840 Seljord. Bankens organisasjonsnummer er 937 893 477. Banken opererer i Norge og reguleres av norsk rett. Banken har bank- og forsikringsvirksomhet i Åmot i Vinje kommune.

Note 2: Regnskapsprinsipper

Bankens årsoppgjør er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende lover og bestemmelser for sparebanker og god regnskapsskikk.

Eiendeler beregnet på varig eie eller bruk fremgår av eventuelle noter til de enkelte balansepostene.

Det er under den enkelte note til regnskapet redegjort nærmere for benyttede prinsipper for de aktuelle regnskapsposter med henvisning til regnskapspostene. Bankens regnskapsprinsipper er ikke endret fra i fjor.

Periodisering - Inntektsføring og kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente, ikke innbetalte inntekter inntektsføres og føres som et tilgodehavende i balansen.

Utbytte av aksjer og grunnfondsbevis inntektsføres det år det mottas.

Banken har valgt direkte resultatføring av etableringsgebyrer ved låneopptak da det her opereres med gebyrer i en størrelsesorden som gjør at de ikke antas å overstige direkte administrative utgifter som påløper ved opprettelsen av lånet. Etableringsgebyrene periodiseres imidlertid over lånets løpetid som en del av lånets effektive rente i de tilfeller de overstiger administrative utgifter omtalt ovenfor.

Valuta

Seljord Sparebank har ved årsskiftet ikke lån eller innskudd i utenlandsk valuta utover bankens kontantbeholdning av utenlandsk valuta. Bankens kontantbeholdning av valuta utgjør 0,5 mill kroner basert på offisielle kurslister ved årsskiftet.

Finansielle instrument

Finansielle instrument defineres til å omfatte omsettelige finansielle eiendeler og gjeldsposter. Finansielle instrument på balansen omfatter aksjer, aksjefond, grunnfondsbevis, obligasjoner og sertifikat, samt andre pengemarkedsinstrument. Sett bort i fra rentebytteavtaler, blir det ikke handlet med derivater. Det blir skilt mellom avtaler som inngår som ledd i egenhandel for å oppnå fortjeneste ved prisforskjeller og prisendringer, og avtaler som inngår i den ordinære virksomheten. Avtaler som kommer inn under den første kategorien utgjør handelsportefølje, mens de andre avtalene inngår i bankvirksomheten som sikringsforretninger eller plasseringer av strategisk karakter.

Utlån og garantier

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner", fastsatt av Finansdepartementet 21.12.2004. Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi, altså lånebeløpet som er overført til kunden. Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rentemetode, som forenklet kan sies å være utlånets balanseførte verdi ved førstegangsmåling justert for mottatte avdrag og eventuelle nedskrivning for tap. Beregning av virkelig verdi på finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost kan estimeres ved å justere bokført verdi for verdien av rentebindingsperioden på den enkelte underliggende post. Verdien av rentebindingsperioden er avhengig av markedsrentene på måletidspunktet. Ved årsskifte hadde banken bokført fastrentelån på kr 17,6 millioner kroner. Virkelig verdi var på samme tidspunkt beregnet til ca kr 17,5 millioner kroner. Det må likevel nevnes at dette er et estimat som innebærer en del usikkerhet. Årsaken er at banken ikke har tilgang til system som gjør det gjennomførbart å sikre tilfredsstillende kvalitet på slike estimat.

Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning av tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked og bedriftsmarked
- Vesentlige og uvesentlige engasjement
- Misligholdte og ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser

Næringsengasjement større enn 1 million kroner og privatengasjement større enn 1,5 millioner kroner blir sett på som vesentlige.

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, i følge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- Vesentlig finansielle problemer hos debitor.
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
- Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitorens bo blir tatt under konkursbehandling.

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. I nåverdiberegningene benyttes løpende effektiv rente. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til forventet salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Nedskrivninger på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Bankens utlån er delt inn i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Følgende risikogrupper benyttes:

- Personkunder
- Primærnæringer
- Eiendomsdrift
- Tjenesteytende
- Varehandel, hotell
- Transport
- Industri og bergverk
- Øvrige

Verdifall for grupper av utlån beregnes som prosentandeler av brutto utlån etter fradrag for individuelle nedskrivninger, avhengig av risikogruppe og risikoklasse.

Seljord Sparebank har fått gjennomført en ekstern vurdering av bankens bedriftskunder, der alle kundene er blitt risikoklassifisert med beregning av gruppevisse tap og individuelle potensielle tap.

Definisjoner - tapsføringer

Engasjement:

Utlån, ubenyttede kreditter og garantier innebefattet opptjente, ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Konstaterte tap:

Tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt for banken.

Friskmelding av engasjement:

Friskmelding av tidligere nedskrevet lån skjer når lånet er kommet i orden ved at gjeldende betalingsplan blir fulgt, og dersom engasjementet ellers ikke blir sett på som tapsutsatt. For å sikre at friskmeldingen er reell, skal det normalt gå 6 måneder fra engasjementet er i orden til friskmelding skjer, samtidig som det forventes at kunden også i fremtiden vil følge avtalt betalingsplan.

Prinsipp for behandling av renteinntekter på engasjement med individuell nedskrivning

Renteinntekter blir resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Banken har resultatført kroner 1.1 millioner kroner i renter på engasjement med individuell nedskrivning pr. 31.12.11.

Overføring av låneporteføljer til Terra Boligkreditt AS

Låneporteføljen føres ut av balansen på det tidspunktet reell risiko vedrørende utlånene er overført og kontroll over rettighetene til utlånene er bortfalt. Ved utgangen av året utgjorde bankens porteføljen i Terra Boligkreditt AS 25,9 millioner kroner.

Aksjer i samarbeidende selskap

Investering i samarbeidende selskap er regnskapsført til historisk kostpris. Nedskrivning til virkelig verdi skjer dersom verdifallet anses for å være varig, og virkelig verdi er lavere enn historisk kostpris. Eventuell nedskrivning blir reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Utbytte fra samarbeidende selskap regnskapsføres det året det mottas.

Aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis

Ikke børsnoterte aksjer og andeler i deltagerlignende selskaper er klassifisert som anleggsmidler og vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi pr. post. Eventuelle nedskrivninger blir reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis som er notert på børs er klassifisert som omløpsmidler. Disse behandles regnskapsmessig som én portefølje, og til laveste verdi av opprinnelig anskaffelseskost og børskurs pr. 31.12.2011 for hele porteføljen.

Obligasjoner og sertifikater

Obligasjoner og sertifikater er klassifisert som omløpsmidler og behandles som én portefølje og til laveste verdi av opprinnelig anskaffelseskost og børskurs pr. 31.12.2011. Prinsippet med porteføljevurdering er noe banken har benyttet gjennom flere år.

Eiendom, anlegg og utstyr

Investeringer i eiendom, anlegg og utstyr balanseføres til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskosten inkluderer utgifter for å anskaffe eiendelen. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Avskrivningene starter når eiendelene er klare for bruk. Avskrivningene er lineært fordelt over driftsmidlenes økonomiske levetid. Er den virkelige verdien av et driftsmiddel vesentlig lavere enn den bokførte verdi, og verdinedgangen ikke kan forventes å være av forbigående karakter, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Overtatte eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjement og som er ment for rask realisasjon, regnskapsføres i balansen som omløpsmidler. Eiendelene vurderes til antatt realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet, basert på eventuelle takster. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap eller reduksjon i tap på utlån.

Skatter

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt eller skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlaget av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt eller skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelen vil bli realisert i fremtiden.

I tillegg til overskuddsskatt betaler banken formuesskatt til staten med 0,3 prosent. Skatten inngår i betalbar skatt.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital omfatter utstedte sertifikater, obligasjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån. Verdipapirgjelden og den ansvarlige lånekapitalen er pr. 31.12.2011 vurdert til amortisert kost.

Pensjoner

Bankens pensjonsordninger behandles regnskapsmessig i henhold til god regnskapsskikk. Pensjonsforpliktelse og pensjonskostnader for ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes etter forsikringsmessige prinsipper av uavhengig aktuar. Pensjonskostnaden, som er et nettobeløp, består av periodens pensjonsopptjening for de ansatte, rentekostnad av beregnet pensjonsforpliktelse, forventet

avkastning på pensjonsmidlene, samt påslag for arbeidsgiveravgift. Nåverdien av fremtidige brutto pensjonsforpliktelser sammenholdes med virkelig verdi av innbetalte og oppsparte midler. Nåverdien av fremtidige definerte ytelser beregnes ved å diskontere fremtidige utbetalinger ved bruk av rentesatsen for norske statsobligasjoner.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Virkelig verdi på finansielle instrumenter

Ved fastsettelse av virkelig verdi på finansielle instrumenter utover utlån og garantier anses virkelig verdi å tilsvare bokført verdi på finansielle eiendeler som er likvide eller har kort tid til forfall. Av bankens funding, herunder obligasjonslån og ansvarlige lån, er offisielle ligningskurser lagt til grunn for å fastsette virkelig verdi. Resterende finansielle instrumenter er bokført til virkelig verdi.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån

Note 3: Netto renteinntekter

Renteinntekter og lignende inntekter (tall i tusen)	2011	2010
Renter o.l. av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	401	348
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordringer på kunder	79.599	73.903
Renter o.l. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende v.papirer	6.047	5.256
Andre renteinntekter og lignende inntekter		5
Sum renteinntekter og lignende inntekter	86.047	79.512
Rentekostnader og lignende kostnader		
Renter o.l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	8.430	6.790
Renter o.l. kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	26.505	19.509
Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	9.104	3.579
Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	3.542	8.749
Andre rentekostnader og lignende kostnader	3	1.181
Sum rentekostnader og lignende kostnader	47.584	39.808
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	38.463	39.704

Bankenes sikringsfond

Lov om Sparebanker og Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner (Banksikringsloven) pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Bankenes Sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 millioner kroner som en innskyter har på innskudd i en medlemsbank. Med innskudd menes enhver creditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre.

Seljord Sparebank har for 2011 ikke betalt til Bankenes Sikringsfond, mot 1,2 millioner kroner i 2010. Banken hadde ingen garantiansvar overfor Bankenes Sikringsfond pr 31.12.2011, mot 0,8 millioner kroner pr 31.12.2010.

Note 4: Netto provisjonsinntekter

Provisjonsinntekter (tall i tusen)	2011	2010
Garantiprovisjon	491	466
Verdipapiromsetning og forvaltning	356	358
Forsikringstjenester	2.361	2.102
Betalingsformidling	3.820	3.260
Andre provisjonsinntekter	298	699
Sum provisjonsinntekter	7.326	6.885
Provisjonskostnader		
Betalingsformidling	1.890	1.881
Andre gebyrer og provisjonskostnader	945	366
Sum provisjonskostnader	2.835	2.247
Sum netto provisjonsinntekter	4.491	4.638

Note 5: Andre driftsinntekter

(tall i tusen)	2011	2010
Driftsinntekter faste eiendommer	1.056	1.210
Andre driftsinntekter		
Sum andre driftsinntekter	1.056	1.210

Note 6: Netto verdiendring på verdipapirer

(tall i tusen)	2011	2010
Netto realiserte verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-66	-25
Netto urealiserte verdiendring på sertifikater og obligasjoner	69	1.473
Netto realiserte verdiendring på aksjer og andre verdipapirer med variable avkastning	-280	751
Netto urealiserte verdiendring på aksjer og andre verdipapirer med variable avkastning	1.162	-221
Netto inntekter/ kostnader (-) på valuta og finansielle derivater	76	47
Sum netto verdiendring på verdipapirer	961	2.025

Note 7: Driftskostnader

(tall i tusen)	2011	2010
Lønn	10.155	10.366
Pensjoner	1.603	1.105
Sosiale kostnader	1.781	1.857
IKT kostnader	5.038	5.144
Kostnader markedsføring	1.113	1.235
Øvrige administrasjonskostnader	1.979	2.201
Ordinære avskrivninger/nedskrivninger	2.030	1.423
Driftskostnader faste eiendommer	2.706	2.011
Andre driftskostnader	1.767	1.629
Andre driftskostnader	28.172	26.971
Kostnadsførte honorarer til bankens eksterne revisor		
Revisjonstjenester	252	311
Andre tjenester	59	83
Sum kostnadsførte godtgjørelser til revisor	311	394

Revisors honorar er fordelt på revisjon av årsregnskapet med 175 000 kroner, attestasjon av andre tjenester 35 000 kroner, bistand vedr. selvangivelse, ligningspapirer 20 000 kroner og honorar for annen regnskapsbistand og noter 81 000 kroner. Alle beløp er inkludert mva.

Note 8: Ytelser og lån til ledende ansatt og tillitsvalgte

Alle lån og garantier til ledende tillitsvalgte og tilsatte blir lagt fram for styret og kontrollnemnda for godkjenning av sikkerhet. Tilsatte har en låneordning med vilkår knyttet opp mot et påslag i forhold til 3 mnd. NIBOR. Tillitsvalgte har ordinære vilkår, men utvidet sikkerhetskrav som tilsatte.

Innberettet rentefordel for alle ansatte i 2011 utgjør 48.000 kroner som er fordelt på bankens 20,7 årsverk.

Banken har bonus for ansatte som fastsettes for det enkelte år etter nærmere bestemmelser vedtatt av styret. I 2011 var det avsatt 480.000 kroner til bonus. Banksjefen har ingen bonusordning. Avsatt bonus er fordelt på bankens 20,7 årsverk minus banksjef.

Banksjef og banken har 6 mnd gjensidig oppsigelsestid. Dersom banken sitt styret sier opp banksjefen, skal det utbetales 6 mnd lønn under oppsigelsestiden. Styreleder har ingen avtale om sluttvederlag.

Det er ingen andre vesentlige transaksjoner med nærstående parter.

Tittel	Navn	Ordinær lønn	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnad	Sum	Engasjement
Banksjef	Ben Roger Elvenes	875	153	186	1214	3105

Ytelser til styret		Honorar	Engasjement
Styrets leder	Morten Olav Dyrud	60	1.820
Nestleder	Harald Flaten	0	636
Styremedlemmer	Ulrik Holmsen	40	0
	Irina Telnes	40	3.320
	Irene Særslund	40	948

Ytelser til kontrollkomiteen		Honorar	Engasjement
Leder	Øyvind Mo	12	1.097
Medlemmer	Svanhild Moen	10	1.267
	Edmund Frømyr	10	1.357

Representantskapet		Honorar	Engasjement
Leder	Einar Gotehus	8	0
Medlemmer	Lars Tufte	2	151
	Magne Aamlid	1	0
	Tove Lunde Aase	1	0
	Asbjørn Storrusten	2	2.346
	Amt Hølland	1	220
	Gro Bente Ekre Slåttun	2	995
	Tone Bøhn	2	1.195
	Linda T. Angre	2	38
	Tellef Solås	2	1.645
	Åse Venås	2	0
	Åse Bjåland	0	0
	Edvard Mæland	2	1.546
	Jan Ove Hegni	2	1.580
	Jorunn Hegni	0	0
	Helene Pedersen	1	0
	Sigrid Kleivi Berge	1	0
	Oddrun Bakkan	2	1.638
	Marianne Seltveit	1	1.260
Leif Sondre Romtveit	2	1.391	
Gro Versto	1	1.835	
Nils Gunvaldjord	2	1.346	
Annemari Dyrud	1	1.682	

Note 9: Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser

Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	31.12.2011	31.12.2010
Pensjonsforpliktelser AFP	439	750
Pensjonsforpliktelser førtid banksjef gammel	1.132	1.842
Pensjonsforpliktelser førtid banksjef ny	105	
Sum pensjonsforpliktelser	1.676	2.592
Utsatt skatt	173	0
Andre avsetninger for forpliktelser	329	272
Sum avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	2.178	2.864

Seljord Sparebank har en kollektiv pensjonsordning for alle tilsatte gjennom Vital. Ordningen sikrer 70 prosent dekning de første 10 år, deretter 35 prosent. Ordningen tilfredsstiller krav etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Ordningen dekker bankens 22 ansatte samt tre pensjonister. Utover dette har banken tre personer på AFP som banken dekker delvis. Banksjefen har en supplerende pensjonsavtale der banken forplikter seg til å betale 30 % alderspensjon fra fylte 62 år og til 77 år av den siste ordinære årslønn før pensjonering.

Prosentvis sammensetning av pensjonsmidler	Moderat risiko	
Kontrakten er forsikret i porteføljen til Vital Forsikring ASA	31.12.2011	31.12.2010
Aksjer	10,40 %	15,10 %
Omløpsobligasjoner	15,20 %	15,40 %
Pengemarked	21,70 %	17,40 %
Anleggsobligasjoner	33,40 %	33,70 %
Eiendom	18,00 %	16,80 %
Annet	1,20 %	1,50 %

Seljord Sparebank har brukt de siste forutsetningene ved beregningen.

Forutsetninger	31.12.2011	31.12.2010
Diskonteringsrente	3,80 %	4,60 %
Forventet avkastning av midlene	4,10 %	4,60 %
Lønnsregulering	3,50 %	4,00 %
G-regulering/inflasjon	3,25 %	3,75 %
Pensjonsregulering	1,75 %	2,00 %
Arbeidsgiversats	10,60 %	10,60 %
Forventet uttak av førtidspensjon ved fylte 62 år	50,00 %	50,00 %
Ufør	IR-02	IR-02
Død	K2005	K2005

Finansiell status pensjonsforpliktelse:

Kollektiv avtale (tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Pensjonsforpliktelse DBO	15.306	13.730
Verdi av pensjonsmidler	-12.454	-11.241
Netto forpliktelse	2.852	2.489
Arbeidsgiveravgift	302	264
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	3.154	2.753
Ikke resultatført estimatawik	-5.686	-5.286
Pensjonsforpliktelse, overfinansiering	-2.532	-2.533

AFP (tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Pensjonsforpliktelse DBO	350	739
Verdi av pensjonsmidler		
Netto forpliktelse	350	739
Arbeidsgiveravgift	37	78
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	387	817
Ikke resultatført estimatawik	52	-67
Pensjonsforpliktelse, underfinansiering	439	750

Førtid banksjef gammel	31.12.2011	31.12.2010
Pensjonsforpliktelse DBO	2.956	3.938
Verdi av pensjonsmidler	-2.409	-2.273
Netto forpliktelse	547	1.665
Arbeidsgiveravgift	58	177
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	605	1.842
Ikke resultatført estimatawik	527	
Pensjonsforpliktelse, underfinansiering	1.132	1.842

Førtid banksjef ny	31.12.2011	31.12.2010
Pensjonsforpliktelse DBO	81	
Verdi av pensjonsmidler		
Netto forpliktelse	81	0
Arbeidsgiveravgift	29	
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	110	0
Ikke resultatført estimatawik	-5	
Pensjonsforpliktelse, underfinansiering	105	0

Periodens pensjonskostnader inkl. AGA

Kollektiv avtale	31.12.2011	31.12.2010
Årets pensjonsopptjening, service cost	734	559
Rentekostnad på pensjonsforpliktelse	626	621
Avkastning på pensjonsmidlene	-539	-602
Administrasjonskostnader	64	76
Netto pensjonsforpliktelse før AGA	885	654
AGA av pensjonskostnaden	94	69
Resultatført aktuarielt tap/(gevinst)	373	302
Resultatført pensjonskostnad	1.352	1.025

AFP	31.12.2011	31.12.2010
Årets pensjonsopptjening, service cost	0	22
Rentekostnad på pensjonsforpliktelser	23	62
Avkastning på pensjonsmidlene		
Administrasjonskostnader		
Netto pensjonsforpliktelse før AGA	23	84
AGA av pensjonskostnaden	2	9
Resultatført aktuariet tap/(gevinst)		
Resultatført nettoforpliktelse avkortning/oppgjør		-1.751
Resultatført andel actuarielt tap/(gev) v/avkortn./ oppgjør		1.217
Resultatført pensjonskostnad	25	-441

Førtid banksjef gammel	31.12.2011	31.12.2010
Årets pensjonsopptjening, service cost	0	17
Rentekostnad på pensjonsforpliktelser	138	207
Avkastning på pensjonsmidlene	-105	-116
Administrasjonskostnader		
Netto pensjonsforpliktelse før AGA	33	108
AGA av pensjonskostnaden	4	12
Resultatført actuarielt tap/(gevinst)		401
Resultatført pensjonskostnad	37	521

Førtid banksjef ny	31.12.2011	31.12.2010
Etablering	179	
Innbetalte midler	-196	
Årets pensjonsopptjening, service cost	103	
Rentekostnad på pensjonsforpliktelser	7	
Avkastning på pensjonsmidlene	-9	
Administrasjonskostnader	9	
Netto pensjonsforpliktelse før AGA	93	0
AGA av pensjonskostnaden	11	0
Resultatført actuarielt tap/(gevinst)		
Resultatført pensjonskostnad	104	0

Oppsummering resultatført pensjonskostnad	31.12.2011	31.12.2010
Resultatført pensjonskostnad kollektiv avtale	1.352	1.025
Resultatført pensjonskostnad AFP	25	-441
Resultatført pensjonskostnad AFP fellesordning	85	
Resultatført pensjonskostnad førtid banksjef gammel	37	521
Resultatført pensjonskostnad førtid banksjef ny	104	0
Sum resultatført pensjonskostnad	1.603	1.105

Sum forskuddsbet., ikke påløpte kostnader og opptjente, ikke bet. inntekter	31.12.2011	31.12.2010
Opptjente, ikke mottatte inntekter og forskuddsbet., ikke påløpte kostnader	4.715	5.024
Overfinansiering pensjonsforpliktelser	2.532	2.533
Andre forskuddsbetalte kostnader	656	539
Sum avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	7.903	8.096

Note 10: Utlån til og fordringer på kunder

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Kasse-, drifts- og brukskreditter	32.699	44.276
Byggelån	26.939	22.165
Nedbetalingslån	1.448.551	1.441.810
Brutto utlån og fordringer på kunder	1.508.189	1.508.251
Gjennomsnittelig rente brutto utlån	4,91 %	4,69 %

Gjennomsnittlig rente er vektet rentesats gjeldende pr 31.12.11.

Ansvarlig lånekapital bokført under utlån var pr 31.12.11 på kr. 1.000 (tall i tusen) mot kr 7.633 (tall i tusen) pr 31.12.10

Note 10.1: Risikoklassifisering av utlån

(tall i tusen)	Brutto utlån		Garantier		Trekkfasiliteter	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Lav	1.442.336	1.387.357	31.965	18.006	55.106	61.097
Middels	54.844	90.922	3.990	6.220	6.423	6.885
Høy	8.170	27.491	3.345	721	2.427	4.900
Ikke klassifisert	2.839	2.481	5.632	1.707	562	81
Sum	1.508.189	1.508.251	44.932	26.654	64.518	72.963

Note 10.2: Utlån fordelt på geografi

(tall i tusen)	Brutto utlån		Garantier	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Seljord	672.982	688.491	31.836	17.355
Vest-Telemark untatt Seljord	382.696	333.574	10.697	6.109
Oslo og omegn	189.974	185.397	299	771
Andre	262.537	300.789	2.100	2.419
Sum utlån/garantier fordelt på geografi	1.508.189	1.508.251	44.932	26.654

Note 10.3: Utlån fordelt på næring

(tall i tusen)	Brutto utlån		Garantier		Ubenyttede bevilgninger	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Personkunder	1.251.224	1.190.960	10.907	4.371	24.320	25.385
Primærmæring	9.480	10.010	75	234	873	901
Industri	16.136	30.914	45	812	2.859	4.057
Varehandel	43.698	51.058	2.337	2.887	10.247	13.599
Bygg og anlegg	29.565	45.650	7.957	5.301	14.126	14.468
Eiendomsdrift	72.064	71.305	3.300	3.341	1.023	673
Tjenesteytende	64.135	65.607	7.126	1.162	5.156	8.331
Transport	21.887	42.747	13.185	6.946	5.914	5.449
Øvrige				1.600		
Sum	1.508.189	1.508.251	44.932	26.654	64.518	72.863

Note 10.4: Garantiansvar

Garantiansvar fordelt på garantiformer (tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Betalingsgarantier	12.694	7.509
Kontraktsgarantier	13.606	5.563
Annet garantiansvar	10.497	12.767
Garanti bankens sikringsfond	0	815
Garanti Terra Boligkreditt	8.135	
Sum garantiansvar	44.932	26.654

Note 10.5: Tapsutsatt fordelt på næring

(tall i tusen)	Misligholdte engasjement		Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivninger på utlån	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Personkunder	6.564	2.854	3.763	7.893	1.270	1.470
Primærmæring						
Industri	160	11.777		2.589		14.580
Varehandel	868	5.047	5.451	120	1.355	3.110
Bygg og anlegg	2.898	8.214		69	941	4.070
Eiendomsdrift						
Tjenesteytende	4.076	2.601			1.020	
Transport			2.034		500	
Øvrige						
Sum	14.566	30.493	11.248	10.671	5.086	23.230

Note 10.6: Overtrekk og restanse

Overtrekk

31.12.2011 (tall i tusen)	< 1 mnd	1 - 3 mnd	4 - 6 mnd	6 - 12 mnd	1 - 3 år	> 3 år
Personkunder	207	4	11	10	531	
Bedriftskunder	18	67			14	334
Sum overtrekk	225	71	11	24	865	

Restanse

31.12.2011 (tall i tusen)	< 1 mnd	1 - 3 mnd	4 - 6 mnd	6 - 12 mnd	1 - 3 år	> 3 år
Personkunder	99	84	183	11	188	259
Bedriftskunder	532	10			101	914
Sum restanse	631	94	183	112	1.102	259

Note 10.7: Individuelle nedskrivninger

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Individuelle nedskrivninger pr 01.01	23.230	8.538
- periodens konstanterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-22.759	-5.668
+ økte individuelle nedskrivninger i perioden	660	5.500
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden	3.955	14.950
- tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	0	-90
Sum individuelle nedskrivninger pr 31.12	5.086	23.230
Individuelle nedskrivninger på:		
Privatkunder	1.270	1.470
Bedriftskunder	3.816	21.760
Sum individuelle nedskrivninger pr 31.12	5.086	23.230

Note 10.8: Gruppe nedskrivninger

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Gruppevisse nedskrivninger pr 01.01	6.155	5.780
+ periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	1.345	375
Gruppevisse nedskrivninger pr 31.12	7.500	6.155
Gruppevisse nedskrivninger på:		
Privatkunder	4.097	2.943
Bedriftskunder	3.403	3.212
Sum gruppenedskrivninger pr 31.12	7.500	6.155

Note 10.9: Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Misligholdte engasjement	2011	2010	2009	2008
Brutto misligholdt engasjement	14.566	30.493	4.019	18.725
- individuelle nedskrivninger	2.866	19.760		12.169
Netto misligholdte engasjement	11.700	10.733	4.019	6.556
Øvrige tapsutsatte engasjement				
Brutto tapsutsatte engasjement	11.248	10.671	26.688	24.364
- individuelle nedskrivninger	2.220	3.470	8.538	5.000
Netto tapsutsatte engasjement	9.028	7.201	18.150	19.364

Note 10.10: Aldersfordelt mislighold

Aldersfordeling mislighold		< 3 måneder		3 - 4 måneder		4 - 6 måneder		6 mnd - 1 år		1 - 3 år		Over 3 år		Totalt	
(tall i tusen)		2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Personkunder		0	34	1.171	1.339	2.375	753	43	112	2.688	609	287	7	6.564	2.854
Bedriftskunder		138	681	0	16.075	56	7.716	1.084	3.167	6.714		0	0	7.992	27.639
Sum restanse		138	715	1.171	17.414	2.431	8.469	1.127	3.279	9.402	609	287	7	14.556	30.493

Note 10.11: Kostnadsført tap på utlån

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	-18.144	14.692
+/- periodens endring i gruppevise nedskrivninger	1.345	375
+ periodens konstaterte tap som tidligere er avsatt som nedskrivning	23.663	5.708
+ periodens konstaterte tap som tidligere ikke er avsatt som nedskrivning	388	0
+/- periodens inngang på tidligere perioders kostnadsførte tap	-185	-95
Kostnadsført tap på utlån	7.067	20.680

Note 11: Sertifikater og obligasjoner

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	157.894	116.509
Sum obligasjoner og sertifikater	157.894	116.509

Obligasjoner (tall i tusen)	Pålydende	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Gj.snittelig rente
Obligasjoner utstedt av staten	0	0	0	0
Obligasjoner utstedt av fylkeskommuner og kommuner	0	0	0	0
Obligasjoner utstedt av finansforetak	129.500	129.547	129.251	3,27 %
Obligasjoner utstedt av andre	21.500	21.174	20.287	5,35 %
Ansv. lån eller fondsobl. i andre sparebanker	9.000	9.000	8.356	3,57 %
Sum obligasjoner	160.000	159.721	157.894	3,93 %

Gjennomsnittlig rente er vektet rentesats gjeldende pr 31.12.11.

Obligasjoner - risikoklassifisering (tall i tusen)	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Sum
Obligasjoner utstedt av finansforetak	129.251			129.251
Obligasjoner utstedt av andre	19.837		450	20.287
Ansv. lån eller fondsobl. i andre sparebanker	8.356			8.356
Sum obligasjoner	157.444	0	450	157.894

Note 11.1: Beholdning fordelt på sektor

Obligasjonsbeholdning fordelt på sektor (tall i tusen)	Markeds- verdi	Bokført verdi
Kommune/fylke	0	0
Bank	59.077	59.077
Kredittforetak	70.174	70.174
Industri	20.287	20.287
Ansvarlig lån/fondsobligasjon i sparebanker	8.356	8.356
Sum obligasjonsbeholdning	157.894	157.894
Andel av obligasjonsbeholdning notert på børs	47.175	47.175

Note 12: Aksjer, andeler, grunnfondsbevis og eierinteresser

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Aksjer vurdert som anleggsmidler (a)	28.400	25.588
Aksjer vurdert som omløpsmidler (b)	1.334	2.598
Aksjefond vurdert som omløpsmidler	0	846
Verdipapirfond vurdert som omløpsmidler (c)	61.408	0
Grunnfondsbevis vurdert som anleggsmidler (d)	1.269	990
Sum aksjer, andeler og grunnfondsbevis	92.411	30.022
Andel av aksjer, andeler og grunnfondsbevis notert på Børs	327	1.618

Selskapets navn	Vår beholdning (antall)	Eierandel i prosent	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
Terra Gruppen	263,0		20.763	20.763
Telemark Bilruter	1,0		3.924	3.924
Nets Holding	42,0		1.813	1.813
Andre	6,7		2.042	1.900
Sum aksjer vurdert som anleggsmidler (a)	312,7	0	28.542	28.400

Selskapets navn	Vår beholdning (antall)	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Bokført verdi
Ya Holding	61,0	732	549	549
On & Offshore	5,0	500	375	375
Oren Oil	8.317,5	250	83	83
Questerre Energy	21,0	514	77	77
Norwegian Property	34,0	408	250	250
Sum aksjer vurdert som omløpsmidler (b)	8.438,5	2.404	1.334	1.334

Selskapets navn	Vår beholdning (antall)	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Bokført verdi
Terra Sparebank	29,6	30.000	30.799	30.799
Banklikviditet Norge	19,9	20.000	20.518	20.518
Vital Garanti Kapital		10.000	10.091	10.091
Sum verdipapirfond vurdert som omløpsmidler (c)	49,5	60.000	61.408	61.408

Selskapets navn	Vår beholdning (antall)	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Bokført verdi
Hjelmeland Sparebank	8,4	924	924	924
Kvinesdal Sparebank	4,9	493	345	345
Sum grunnfondsbevis vurdert som anleggsmidler (d)	13,3	1.417	1.269	1.269

Note 12.1: Beholdningsendring av anleggsaksjer

Beholdningsendring av aksjer vurdert som anleggsmidler (tall i tusen)	31.12.2011
Inngående balanse 01.01.2011	26.578
Tilgang	3.305
Avgang	-66
Gevinst / tap (-)	-148
Utgående balanse	29.669

Note 13: Driftsmidler

Driftsmidler (tall i tusen)	Maskiner inventar og transportmidler	Bygninger, og andre f.eiendommer	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2011	12.397	35.568	47.965
Tilgang 2011	1.232		1.232
Avgang 2011	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2011	13.629	35.568	49.197
Samlede ordinære avskrivninger/avskrivninger	11.425	12.213	23.638
Bokført verdi 31.12.2011	2.204	23.355	25.559
Ordinære avskrivninger/nedskrivninger 2011	848	1.182	2.030
Avskrivningssatser	10 % - 33 %	2 % - 5 %	

Note 13.1: Spesifisert på eiendommer

Eiendommer (tall i tusen)	Totalt areal i kvadratmeter	Utleid i prosent	Bokført verdi
Bankbygget	2.200	54 %	12.095
Slettentunet	1.075	100 %	6.247
Fjellheim	460	0 %	3.001
Bankens hytte	70	0 %	1.002
Tomt	1.559	0 %	1.010
Totalt			23.355

Bankens hytte er til bruk for bankens ansatte.

Banken leier ca 120 kvm i Fristadsenteret i Åmot. Årlig leie utgjør kr 154.000 pluss mva. Leieavtalen går til 2015.

Note 13.2: Leieinntekter og – kostnader

Av bankbygget på ca 2.200 kvm er ca 54 % utleid. Ica Eigedom leier ca 1.075 kvm og Staten ved Telemark Fylkesskattekontor leier ca 130 kvm.

Slettentunet er utleid i sin helhet, mens Fjellheim for tiden står tomt. Det er avtalt salg på Fjellheim i 2012 og bygget er i 2011 nedskrevet til avtalt kjøpssum.

Samlet leieinntekter for bankens bygg utgjorde ca 1,1 mill kr for 2011. Andelen av bankens driftsutgifter tilknyttet den utleide delen utgjorde ca 1,0 mill kr for 2011.

Note 14: Skatter

Skatter (tall i tusen)	01.01.2011	31.12.2011
Verdipapirer	-1.771	-2.254
Driftsmidler, anleggsmidler	2.253	2.017
Pensjoner, overfinansiering	2.534	2.532
Pensjoner, underfinansiering	-2.592	-1.676
Fremførbart underskudd	-3.311	
Awik underskudd 2010	-285	
Sum	-3.172	619
28 prosent Utsett skatt/skattefordel	-888	173
	Skattekostnad	Betalbar
Resultat før skattekostnad	10.814	
Permanente forskjeller	-1.195	
Endring midlertidige forskjeller	-679	
Regnskapsmessig gevinst på aksjer innen fritaksmodellen	-885	
Skattemessig gevinst/utbytte herav 3% skattepliktig	27	
Skattemessig tap på verdipapir utenfor fritaksmodellen	315	
Underskudd til fremføring	-3.311	
Årets skattegrunnlag	5.086	
28% skatt	1.424	1.424
Regulert skatt 2010 (for mye avsatt)	-8	
Ref. utenlandsk skatt	-12	
0,03 % formueskatt	354	354
Endring utsatt skattefordel	1.062	
Sum	2.820	
Skattekostnad vedk. konsemdrag		
Skattekostnad i resultatregnskapet	2.820	1.778

Note 15: Ansvarlig lån / fondsobligasjoner i andre foretak

(tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Fondsobligasjon evigvarende	50.000	25.000
Ansvarlig lån	25.000	25.000
Fondsobligasjon Statens Finansfond evigvarende	20.000	20.000
Sum ansvarlig lån / fondsobligasjoner	95.000	70.000

Note 16: Innskudd fra kunder

(tall i tusen)	31.12.2011		31.12.2010	
	Beløp	Gj. snittlig rentesats	Beløp	Gj. snittlig rentesats
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	1.192.782		1.115.055	
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	39.903		39.305	
Sum innskudd fra kunder	1.232.685	2,32 %	1.154.360	1,97 %

Gjennomsnittlig rente er vektet rentesats gjeldende pr 31.12.11.

Innskudd fra kunder fordelt på geografisk område (tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Seljord	554.527	572.949
Vest-Telemark untatt Seljord	288.051	279.546
Oslo og omegn	148.976	118.007
Ellers	241.131	183.858
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	1.232.685	1.154.360

Innskudd fra kunder fordelt på sektor (tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Personkunder	862.944	813.155
Bedriftskunder	306.801	308.541
Offentlig sektor	62.940	32.664
Sum innskudd fordelt på sektor	1.232.685	1.154.360

Note 17: Gjeld

(tall i tusen)	31.12.2011		31.12.2010	
	Beløp	Gj. snittlig rentesats	Beløp	Gj. snittlig rentesats
Lån fra kredittinstitusjoner	140.000	3,82 %	240.000	2,99 %
Sertifikatlån				
Obligasjonsgjeld	200.000	4,53 %	262.000	3,36 %
Sum obligasjonsgjeld og andre låneopptak	340.000		502.000	

Gjennomsnittlig rente er vektet rentesats gjeldende pr 31.12.11.

Gjelden har følgende forfallsstruktur (tall i tusen)	Beløp	Andel
10.02.2012	45.000	13,24 %
Sum forfall i 2012	45.000	13,24 %
2013	50.000	14,71 %
2014	100.000	29,41 %
2015	145.000	42,65 %
Obligasjonsgjeld og andre låneopptak	295.000	86,76 %

Note 17.1: Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner (tall i tusen)	Beløp	Løper til	Rentereg.	Rentesats
Eksportfinans	50.000	22.01.2014	09.01.2012	nibor + 0,20%
Kredittforeningen for sparebanker	50.000	08.03.2013	09.03.2012	nibor + 0,84%
Kredittforeningen for sparebanker	40.000	30.06.2015	30.03.2012	nibor + 1,64%
Innskudd fra kredittinstitusjoner uten løpetid	7.648			
Gjeld til kredittinstitusjoner uten løpetid	32.201			
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	179.849			

Note 17.2: Obligasjonsgjeld

ISIN-nr	Lagt ut	Forfall	Emisjonskurs	Bokført verdi	Emisjonsramme	Rentereg.	Rentesats
no0010598444	25.01.2011	25.08.2014	99,82	50.000	100.000	25.02.2012	nibor + 1,12%
no0010492358	24.02.2009	03.02.2012	99,73	45.000	100.000	10.02.2012	nibor + 1,85%
no0010574551	04.05.2010	11.05.2015	99,90	75.000	100.000	13.02.2012	nibor + 1,20%
no0010582349	30.06.2010	30.11.2015	99,66	30.000	100.000	29.02.2012	nibor + 1,55%
Sum				200.000	400.000		

Note 18: Ansvarlig lån til andre foretak

Ansvarlig lånekapital (tall i tusen)	ISIN-nr	Beløp	Løper til	Rentereg.	Rentesats
Ansvarlig lån	no0010346265	25.000	2017	10.01.2012	Nibor + 0,65%
Fondsobligasjon	no0010243736	25.000	2005/-	24.02.2011	Nibor + 1,60%
Kapitalinnskudd fra Statens Finansfond		20.000	2009/-	01.01.2011	STK + 6,00%*
Fondsobligasjon	no0010628894	25.000	2011/-	24.02.2012	Nibor + 6,00%
Ansvarlig lån til andre foretak		95.000			

* referanserenten for kapitalinnskuddet er gjennomsnitt av de siste 5 handledager før rentefastsetting for 6 mnd syntetisk statskasseveksel.

Ansvarlig lån på 25 millioner kroner har frivillig call 10. januar 2012. Denne vil bli innfridd. Ny fondsobligasjon er tatt opp i november 2011 for å erstatte ansvarlig lån, samt for å bedre kjernekapitalen.

Note 19: Egenkapital

Egenkapital (tall i tusen)	2011	2010	2009	2008	2007
Sparebankens fond	135.155	127.460	124.625	117.148	127.231
Gavefond	150	150	150	150	671
Sum egenkapital	135.305	127.610	124.775	117.298	127.902
Evigvarende ansvarlig lånekapital	70.000	45.000	45.000	25.000	25.000
Ansvarlig lånekapital med tilknyttet konvertering	25.000	25.000	25.000	25.000	20.000
Sum annen egenkapital	95.000	70.000	70.000	50.000	45.000
Egenkapital totalt	230.305	197.610	194.775	167.298	172.902

Note 20: Kapitaldekning

Kjernekapital (tall i tusen)	31.12.2011	31.12.2010
Sparebankens fond	135.155	127.460
Gavefond	150	150
Overfinans. av pensjonsforpliktelsene	-1.823	-1.824
Goodwill og immaterielle aktiva	0	-888
Kapitalinnskudd fra Statens Finansfond	20.000	20.000
Nyttet del av fondsobligasjon	50.000	25.000
50 % av medlemsinnskudd i kredittforeninger	1.350	2.100
Tilleggskapital		
Overskytende av fondsobligasjon 15%		0
Ansvarlig lånekapital	25.000	25.000
50 % av medlemsinnskudd i kredittforeninger	1.350	2.100
Brutto ansvarlig kapital	231.182	199.098
- Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-7.530	-8.028
Netto ansvarlig kapital	223.652	191.070
Beregningsgrunnlag		
0 %	50.801	24.127
10 %	65.174	47.163
20 %	127.624	191.816
35 %	1.126.666	1.132.318
75 %	6.920	22.016
100 %	588.183	505.290
150 %	2.546	22.459
Sum	1.967.914	1.945.189
Kapitalkrav ikke handelsportefølje	77.492	74.355
Herav andre poster utenfor balansen	2.221	2.019
- Kapitalkrav nedskrivninger på grupper av utlån	-600	-492
- Kapitalkrav ansvarlig kapital i andre finansinst.	-602	-642
+ Kapitalkrav operasjonell risiko	7.325	7.188
Samlet kapitalkrav	83.615	80.408
Ansvarlig kapital i prosent	21,40 %	19,01 %

Note 21: Likviditetsforhold

Post i balansen (tall i tusen)	SUM	< 1 mnd	1 - 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	> 5 år	Uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanker	48.800						48.800
Utlån til og fordringer på kredittinst.	4.718				2.700	1.000	1.018
Netto utlån til og fordringer på kunder	1.495.603	74.564	21.233	76.263	347.225	976.318	
Sum overtatte eiendeler	13.596						13.596
Obligasjoner og sertifikater	157.894		21.022	34.878	83.166	18.828	
Øvrige eiendelsposter med restløpetid	29.669					29.669	
Eiendeler uten restløpetid	107.180						107.180
Sum eiendelsposter	1.857.460	74.564	42.255	111.141	433.091	1.025.815	170.594
Gjeld til kredittinstitusjoner	179.849				140.000		39.849
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.232.685						1.232.685
Sertifikat og obligasjonslån	200.000		45.000		155.000		
Øvrig gjeld uten restløpetid	14.621						14.621
Evigvarende ansvarlig kapital	70.000						70.000
Ansvarlig lånekapital	25.000					25.000	
Egenkapital	135.305						135.305
Sum gjeld og egenkapital	1.857.460	0	45.000	0	295.000	25.000	1.492.460

Note 22: Trekkrettigheter

Type (tall i tusen)	Låneadgang/ ramme	Herav trukket beløp	Forfall på trekkramme
Trekkrettigheter DNB	75.000	0	03.10.2013
Trekkrettighet på oppgjørskonto i DNB	85.000	0	03.12.2012
Sum trekkrettigheter	160.000		

Note 23: Renterisiko

Post i balansen (tall i tusen)	SUM	< 1 mnd	1 - 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	> 5 år	Uten rente- binding
Kontanter og fordringer på sentralbanker	48.800						24.127
Utlån til og fordringer på kredittinst.	4.718				2.700	1.000	1.018
Netto utlån til og fordringer på kunder	1.495.602		2.664	2.106	11.150		1.479.682
Sum overtatte eiendeler	13.596						13.596
Obligasjoner og sertifikater	157.895	29.338	118.540	10.017			
Eiendeler uten rentebinding	136.849						
Sum eiendelsposter	1.857.460	29.338	121.204	12.123	13.850	1.000	1.518.423
Gjeld til kredittinstitusjoner	179.849	50.000	90.000				39.849
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.232.685		61.707				1.170.978
Sertifikat og obligasjonslån	200.000		200.000				
Øvrig gjeld uten rentebinding	14.621						14.621
Evigvarende ansvarlig kapital	70.000	20.000	50.000				
Ansvarlig lånekapital	25.000	25.000					
Egenkapital	135.305						135.305
Sum gjeld og egenkapital	1.857.460	95.000	401.707	0	0	0	1.360.753

Note 24 Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko for komponentene i balansen, inkludert garantier og ubenyttede kreditter. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Eiendeler (tall i tusen)	2011	2010
Konter og fordringer på sentralbanker	48.800	24.127
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4.718	169.771
Brutto utlån til og fordringer på kunder	1.508.189	1.508.249
Overtatte eiendeler	13.596	13.500
Verdipapirer - til virkelig verdi	250.305	146.531
Andre eiendeler	44.438	36.407
Sum eiendeler	1.870.046	1.898.585

Forpliktelser

Betalingsgarantier	12.694	7.509
Kontraktsgarantier	13.606	5.563
Annet garantiansvar	10.497	12.767
Garanti bankens sikringsfond	0	815
Garanti Terra Boligkreditt	8.135	0
Sum betingete forpliktelser	44.932	26.654
Ubenyttede kreditter	64.518	72.963
Sum finansielle garantistillelser	109.450	99.617
Total kredittrisikoeksponering	1.979.496	1.998.202

Kreditteksponering knyttet til utlån fordelt på land (tall i tusen)

	2011	2010
Norge	1.568.147	1.577.014
Utland	4.560	4.198
Totalt	1.572.707	1.581.212

Kredittrisikoeksponering på utlån fordelt på land er inkludert ubenyttede kreditter. Andre eiendeler er kun eksponert i Norge.

Til representantskapet i Seljord Sparebank

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Seljord Sparebank, som består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap som viser et overskudd på kr. 7 994 491 og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Seljord Sparebank avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2011 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Notodden, 17. februar 2012
ERNST & YOUNG AS

Odd Ingar Liane
statsautorisert revisor

KONTROLLNEMNDAS ÅRSMELDING FOR 2011.

Kontrollnemnda har i 2011 ført tilsyn med at bankens verksemd er driven i samsvar med sparebanklova, bankens vedtekter og andre lover og bestemmelsar som banken pliktar å rette seg etter.

Nemnda har i samsvar med oppsett årsplan for 2011 hatt fem møte, der banksjefen òg har møtt, og orientert om bankens drift og stode. Nemnda har utover dette delteke på eitt fellesmøte med styret, i tillegg til eitt med både styret og revisor.

Nemnda har i 2011 utført dei kontrollhandlingar som sparebanklova og kontrollnemndas instruks fastset. Nemnda har gått gjennom styrets protokollar og disposisjonar, herunder lånesaker med særskilt fokus på bankens store engasjement.

Nemnda har lagt vekt på å fylgje med i bankens internkontroll, som etter nemndas vurdering er god. Både kontrolltiltak og rapportering er i det alt vesentlege godt gjennomført, og nemnda har ikkje hatt merknader til utføringa av desse handlingane.

Nemnda har i 2011 elles ikkje hatt merknader til bankens drift og disposisjonar i høve dei kontrollar som nemnda har foreteke, og dei instruksar som ein har å halde seg til.

Etter gjennomgang av styrets årsmelding for 2011, bankens resultatreknskap og balanse med noter, samt revisors årsmelding, har nemnda ingen merknader.

Kontrollnemnda rår difor til at det framlagte resultatreknskapet og tilhøyrande balanse vert fastsett som bankens rekneskap for 2011.

Seljord, 17. februar 2012

Øyvind Mo

Svanhild Moen

Edmund Frømyr

Klart vi kan!